

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 2018 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6030508 «Фінанси і кредит»,
спеціалізації «Банківська справа»

за темою:

Оцінка фінансової стійкості банків України

Виконавець

Студент 4 курсу, групи факультету КЕФ

Нєгрєй Олена Юрївна

(прїзвище, ім'я, по батьковї)

Науковий керївник

доктор економїчних наук, професор

(науковий ступїнь, вчене звання)

Коваленко Вікторїя Володимирївна

(прїзвище, ім'я, по батьковї)

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Негрей Олени Юріївни

Випускна робота на тему:

«Оцінка фінансової стійкості банків України»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається з III розділів.

У випускній роботі проаналізовано підходи щодо визначення фінансової стійкості банків. Запропоновано класифікацію інформаційного забезпечення оцінки фінансової стійкості банків. Проаналізовано класифікації факторів, які впливають на фінансову стійкість банків.

Досліджено та здійснено порівняльний аналіз вітчизняної системи нормативів та системи індикаторів фінансової стійкості для банківських установ, розробленої Міжнародним валютним фондом.

Охарактеризовано підходи до оцінки фінансової стійкості банків. Проведено аналіз фінансової стійкості за економічними нормативами НБУ за групами: нормативи достатності капіталу, нормативи ліквідності, нормативи кредитного ризику та нормативи інвестування. Розглянуті індикатори для оцінки фінансової стійкості банків, які запропоновані Міжнародним валютним фондом. Встановлено, що перелік індикаторів фінансової стійкості банків, складається з двох частин: перша – базові показники, які забезпечують необхідний мінімум для аналізу фінансового сектора та розраховуються тільки за даними звітності банків; друга – додаткові показники, які розраховуються на основі звітності банків та інших суб'єктів фінансового ринку.

На підставі вивчення вітчизняної та зарубіжної наукової літератури виокремлено підходи до оцінки фінансової стійкості банків: рейтингові системи; системи аналізу фінансових коефіцієнтів та однорідних груп; статистичні моделі раннього передбачення; системи комплексної оцінки; інструменти макро- та мікропруденційного аналізу.

Розглянуто зарубіжний досвід оцінювання фінансової стійкості банків.

Проведений аналіз найбільш стійких банків світу за розміром капіталу у 2017 р. засвідчив, що на світовому банківському ринку за розміром капіталу привалюють банки Китаю та США. Визначено, що вітчизняна банківська система хоча і не входить до найбільш прибуткових, але посідає п'яте місце серед країн, які найменше прибуткові з позначкою «плюс» у 2016 році.

Визначено напрями удосконалення оцінки фінансової стійкості банків відповідно до вимог Базельського комітету з питань банківського нагляду та регулювання.

Ключові слова: фінансова стійкість, ліквідність, платоспроможність, капітал, економічні нормативи, активи, пасиви, банківська система, банки, базельські принципи

ANNOTATION
of graduation work for obtaining a bachelor's degree
Negri Olena Yuriivna
Final work on the topic:
"Assessment of financial stability of Ukrainian banks"
Odessa National University of Economics
Odessa, 2018

The final work consists of 3 sections.

In the final work the approaches to determining the financial stability of banks are analyzed. The classification of information support for assessing the financial stability of banks is proposed. The classification of factors influencing financial stability of banks is analyzed.

The comparative analysis of the domestic system is investigated and carried out norms and systems of financial stability indicators for banking institutions, developed by the International Monetary Fund.

The approaches to assessing the financial stability of banks are described. An analysis of financial stability according to the economic norms of the NBU in groups: capital adequacy ratios, liquidity ratios, credit risk standards and investment standards. The indicators for assessing the financial stability of banks proposed by the International Monetary Fund are considered. It is established that the list of indicators of financial stability of banks consists of two parts: the first is the basic indicators, which provide the necessary minimum for analysis of the financial sector and are calculated only according to the data of reporting of banks; the second - additional indicators, which are calculated on the basis of reporting by banks and other entities in the financial market.

Based on the study of domestic and foreign scientific literature, approaches to assessing the financial stability of banks are identified: rating systems; systems of analysis of financial coefficients and homogeneous groups; statistical models of early prediction; integrated assessment system; instruments of macro- and micro-prudential analysis.

The foreign experience of evaluating financial stability of banks is considered. An analysis of the most resilient banks in the world in terms of capital in 2017 showed that the banks in China and the US are attracted by the size of capital in the global banking market. It is determined that the domestic banking system, although not included in the most profitable, but ranked fifth among the countries that are least profitable with the mark "plus" in 2016.

The directions of improving the assessment of financial stability of banks in accordance with the requirements of the Basel Committee on Banking Supervision and Regulation were determined.

Key words: financial stability, liquidity, solvency, capital, economic norms, assets, liabilities, banking system, banks, basel principles

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 Теоретико-методичні засади оцінювання фінансової стійкості банків.....	7
1.1. Економічна сутність фінансової стійкості банків	7
1.2. Інформаційно-аналітичне забезпечення оцінки фінансової стійкості банків.....	16
Висновки до розділу 1.....	24
РОЗДІЛ 2 Оцінка рівня фінансової стійкості банків України.....	26
2.1. Аналіз рівня фінансової стійкості за економічними нормативами НБУ.....	26
2.2. Оцінювання рівня фінансової стійкості банків України за рекомендованими індикаторами Міжнародного валютного фонду.....	34
2.3. Аналіз капітальної стійкості банків України.....	39
Висновки до розділу 2.....	45
РОЗДІЛ 3 Удосконалення підходів до оцінювання фінансової стійкості банків.....	47
3.1. Міжнародний досвід оцінки фінансової стійкості банків.....	47
3.2. Методичні підходи до оцінки фінансової стійкості банків на основі Базель III.....	57
Висновки до розділу 3.....	66
ВИСНОВКИ.....	8
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТКИ	9

ВСТУП

Актуальність випускної роботи. Однією з основних проблем, яка стоїть перед вітчизняною банківською системою, є підтримка на належному рівні її фінансової стійкості, що дає змогу банкам виконувати функції із забезпечення економіки достатньою кількістю фінансових ресурсів.

Різка зміна ринкової кон'юнктури ставить під загрозу не лише прибутковість діяльності банків, але й взагалі їх функціонування. Основними причинами припинення діяльності банків є їх неспроможність нейтралізувати ризики в банківській системі, а також відповідати за своїми зобов'язаннями, що обумовлено недостатністю ресурсної бази у фінансово-кредитних установах.

У банківському бізнесі суттєву роль відіграє процес оцінювання фінансової стійкості, який базується на науково обґрунтованій, предметно адаптованій до реалій банківської діяльності методології, передових банківських технологіях та світовому досвіді оцінювання ендогенних та екзогенних чинників, що впливають на зазначений процес. Перед банківською системою в умовах глобалізації та інтенсифікації банківського бізнесу, посилення конкурентної боротьби та збільшення можливих загроз кредитної безпеки постають завдання підвищення власної фінансової стійкості.

Для забезпечення стійкого розвитку окремого банку та банківської системи в цілому оцінка має важливе значення, оскільки посилення конкурентної боротьби та використання агресивної політики банків потребують нових підходів до розробки і впровадження банківських продуктів, фінансових інструментів та залучення додаткового капіталу. Саме тому формування чіткої методичної бази для оцінки фінансової стійкості банків є одним із актуальних питань сьогодення.

Питанням оцінки фінансової стійкості банків присвячено наукові праці О. Барановського, О. Вовчак, І. Д'яконової, О. Дзюблюка, Ж. Довгань, О. Заруби, Г. Карчевої, В. Коваленко, В. Кочеткова, О. Крухмаль, С. Науменкової, В. Пластуна, Л. Примостки, В. Міщенко, А. Мороза,

К. Раєвського, І. Рекуненка, І. Школьник, Н. Шульги та інших.

Поряд з цим, в умовах кризи, питання забезпечення оцінки та забезпечення банків України залишаються актуальними.

Мета випускної роботи – вивчення теоретико-методичних засад до оцінювання фінансової стійкості банків, а також розробка рекомендацій щодо напрямів забезпечення фінансової стійкості банків.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- дослідити економічну сутність фінансової стійкості банків;
- розглянути інформаційно-аналітичне забезпечення для оцінювання фінансової стійкості банків;
- проаналізувати нормативно-правові акти НБУ щодо регулювання фінансової стійкості банків;
- оцінити рівень фінансової стійкості банків за економічними нормативами Національного банку України;
- оцінити рівень фінансової стійкості банків України за індикаторами;
- розглянути зарубіжний досвід оцінювання фінансової стійкості банків;
- визначити напрями удосконалення оцінки фінансової стійкості банків відповідно до вимог Базельського комітету з питань банківського нагляду та регулювання.

Об'єкт дослідження – процес оцінювання фінансової стійкості банків.

Предмет дослідження – теоретико-методичні засади, методи та інструменти оцінювання фінансової стійкості банків.

Методи дослідження – математичні та статистичні методи аналізу, порівняльний аналіз, метод дедукції та індукції, методи, які включають розрахунок аналітичних таблиць, побудова та порівняння системи показників.

Інформаційна база дослідження - матеріали нормативного та законодавчого характеру, публікації в спеціальних періодичних виданнях, роботи вітчизняних і зарубіжних авторів, законодавчі та нормативні акти.

впровадження міжнародних стандартів надійності необхідно використовувати не тільки запропоновані методи аналізу, показники і їх рекомендовані значення, але і розробляти свої власні методики виявлення ризиків і дисбалансів з урахуванням індивідуальних особливостей власної економіки, оскільки жодна запропонована система не може охопити весь спектр ризиків.

Було розглянуто банківські ризики, та визначено проблеми, які виникають при управлінні ними. Зокрема, при наданні кредитів банки переоцінювали фінансові можливості позичальників, внаслідок чого подавали не завжди правдиву інформацію про проблемні активи, не формували в повному обсязі резервів для відшкодування збитків від неякісних кредитних операцій.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження, яке присвячено теоретико-методичним підходам до оцінювання фінансової стійкості банків, можна зробити наступні висновки.

1. Проведено аналіз наукових вітчизняних та зарубіжних підходів до тлумачення сутності стійкості банку з позиції відповідності основних показників фінансового стану пороговим значенням; трансформації ресурсів; рівня ліквідності та платоспроможності банку; прибутковості; збалансованості статей балансу; врахування інтересів груп економічного впливу та адаптації банку до умов господарювання; стану рівноваги та здатності до повернення в цей стан після виходу з нього. Проаналізовано класифікацію факторів, які впливають на фінансову стійкість банків.

2. Досліджено та здійснено порівняльний аналіз вітчизняної системи нормативів та системи індикаторів фінансової стійкості для банківських установ, розробленої Міжнародним Валютним фондом. Досліджено загальноприйняті групи показників (достатності капіталу,

структури та якості активів, ліквідності, прибутковості та рентабельності, ділової активності, ефективності управління), які поряд із вітчизняними та міжнародними обов'язковими економічними нормативами використовуються аналітиками в залежності від об'єкта та цілей аналізу.

3. Визначено, що інформаційно-аналітичне забезпечення оцінки фінансової стійкості банків має формуватися за принципом відповідності інформації вимогам стратегічної значущості. Інформація, яка акумулюється в цій підсистемі, повинна акцентувати увагу кожного з суб'єктів забезпечення стійкої діяльності на найбільш важливих тенденціях того чи іншого явища або процесу, що відбувається при його функціонуванні.

4. Проведено аналіз фінансової стійкості за економічними нормативами НБУ за групами: нормативи достатності капіталу, нормативи ліквідності, нормативи кредитного ризику та нормативи інвестування. Встановлено, що за методикою НБУ, відносно дотримання економічних нормативів діяльності банків України, банки в цілому їх дотримуються, але, у окремих банках вони порушуються.

5. Розглянуті індикатори для оцінки фінансової стійкості банків, які запропоновані Міжнародним валютним фондом. Перелік індикаторів фінансової стійкості банків, складається з двох частин:

– перша – базові показники, які забезпечують необхідний мінімум для аналізу фінансового сектора та розраховуються тільки за даними звітності банків;

– друга – додаткові показники, які розраховуються на основі звітності банків та інших суб'єктів фінансового ринку.

6. Виходячи з аналізу індикаторів фінансової стійкості банків України, встановлено, що фінансова стійкість банків України погіршилася, за виключенням індикаторів ліквідності та достатності капіталу.

7. Доведено, що капітальна стійкість банків за показниками фінансового важеля, коефіцієнту участі капіталу у формуванні активів, коефіцієнту рівня капіталу у пасивах банків, коефіцієнту мультиплікатора

капіталу; коефіцієнту активності залучення строкових депозитів не відповідає рекомендованим значенням, що свідчить про не спроможність банків залучати кошти на фінансовому ринку та покривати ризики власними коштами, пов'язаних із проведенням активних операцій.

На основі проведеного аналізу функціонування банків щодо їх капітальної стійкості, виокремлено наступні проблеми: існування у докризовому періоді значного перевищення обсягів зростання активів над обсягами акумулювання капіталу; низький рівень капіталізації банків; поступове збільшення частки іноземного капіталу в банківській системі України; низька ефективність використання банківського капіталу; дисбаланс у структурі банківського капіталу; надзвичайно високий рівень проблемної заборгованості.

8. На підставі вивчення вітчизняної та зарубіжної наукової літератури виокремлено наступні підходи до оцінки фінансової стійкості банків: рейтингові системи; системи аналізу фінансових коефіцієнтів та однорідних груп; статистичні моделі раннього передбачення; системи комплексної оцінки; інструменти макро- та мікропруденційного аналізу.

Проведений аналіз найбільш стійких банків світу за розміром капіталу у 2017 р. засвідчив, що на світовому банківському ринку за розміром капіталу привалюють банки Китаю та США.

Визначено, що вітчизняна банківська система хоча і не входить до найбільш прибуткових, але посідає п'яте місце серед країн, які найменше прибуткові з позначкою «плюс» у 2016 році.

9. Доведено, що для зміцнення фінансової стійкості банків України за потрібне є подальша реалізація принципів та методик Базель III.

Базельський Комітет та Міжнародний Валютний Фонд наполягають у застосуванні пруденційного регулювання банківської діяльності, у рамках цього підходу було розроблено три основних документа, в яких прописані рекомендації і директиви для банків: Базель I, Базель II і Базель III. Практично

всі наглядові рекомендації стосуються банківського капіталу та оцінки ризикової діяльності.

Рекомендації Базельського комітету мають на меті впровадження єдиних міжнародних стандартів у сфері банківського регулювання, проте у зв'язку з глобалізацією і стрімкими змінами, рекомендовані значення показників швидко втрачають свою актуальність, що унеможливлює виконання ними своїх основних функцій. Таким чином, для досягнення максимального ефекту від впровадження міжнародних стандартів надійності необхідно використовувати не тільки запропоновані методи аналізу, показники і їх рекомендовані значення, але і розробляти свої власні методики виявлення ризиків і дисбалансів з урахуванням індивідуальних особливостей власної економіки, оскільки жодна запропонована система не може охопити весь спектр ризиків.

10. Було розглянуто банківські ризики, та визначено проблеми, які виникають при управлінні ними. Зокрема, при наданні кредитів банки переоцінювали фінансові можливості позичальників, внаслідок чого подавали не завжди правдиву інформацію про проблемні активи, не формували в повному обсязі резервів для відшкодування збитків від неякісних кредитних операцій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коваленко, В. В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: методологія і практика : монографія [Текст] / В. В. Коваленко. – ДВНЗ УАБС НБУ, 2010. – 238 с.
2. Словник української мови. – В 11 т. – К.: Наукова думка, 1978. – Т. 9. – 916 с.
3. Мельник, Л.Е. Экономика и информация: экономика информации и информация в экономике: энциклопедический словарь [Текст] / Л.Е. Мельник. – Сумы: Университетская книга, 2005. – 384 с.
4. Словарь современной экономической теории Макмиллана [Текст] / под общей ред. Дэвида У. Пирса. – М.: Инфра-М, 2003. – 608 с.
5. Большой экономический словарь [Текст] / под ред. А. Азрилияна. - 4-е изд. доп. и перераб. – М.: Институт новой экономики, 1999. - 1248 с.
6. Райзберг, Б.А. Современный экономический словарь [Текст] / Б.А. Райзберг, Л.Ш. Лозовский, Е.Б. Стародубцева. – 2-е изд., испр. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 479 с.

7. Schinasi G.J. Responsibility of Central Banks for Stability in Financial Markets / G.J. Schinasi // IMF Working Paper. June, 2003. – 19 p.
8. Шіллер Р.І. Фінансова стійкість комерційного та шляхи її зміцнення [Текст] / Р.І. Шіллер. – К.: Наук, думка, 1998. – 158 с.
9. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності: підручник [Текст] / І.М. Парасій-Вергуненко. – К.: КНЕУ, 2003. – 347 с.
10. Шелудько Н. До визначення фінансової стійкості комерційного банку [Текст] / Н. Шелудько // Вісник Національного банку України. – 2000. – №3. – С. 40-43.
11. Кочетков В.М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти: Монографія [Текст] / В. М. Кочетков. – К.: КНЕУ, 2002. – 238 с.
12. Склеповий, Е.С. Складові стійкості комерційного банку [Текст] / Е.С. Склеповий // Фінанси України. – 2002. – № 5. – С. 138-143.
13. Дзюблюк, О.В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи: Монографія [Текст] / О.В. Дзюблюк, Р.В. Михайлюк. – Тернопіль, 2009. – 318 с.
14. Рябініна, Л. Ліквідність та платоспроможність комерційного банку, їх взаємозв'язок та відмінності [Текст] / Л. Рябініна // Банківська справа. – 2009. – №6. – С. 72-84.
15. Ковальчук, Т.Т. Ліквідність комерційних банків [Текст] / Т.Т. Ковальчук, М.М. Коваль. – К.: Знання, КОО, 1996. – 120 с.
16. Микитчин, І.І. Порівняльний аналіз методик рейтингової діяльності банків [Текст] / І.І. Микитчин // Регіональна економіка. – 2007. – № 3. – С. 167-172.
17. Пантелєєв, О. Фінансова стійкість комерційного банку: проблеми регулювання [Текст] / О. Пантелєєв, С. Халява // Банківська справа. – 1996. – № 1. – С. 32-35.
18. Дробязко А. Банки [Текст] / [А. Дробязко, В. Куделя, С. Матвійчук, Б. Нескороженний] // Финансовые риски. – 1996. – № 2 (6). – С. 17-21.27

19. Малахова О.Л. Банківський нагляд: сьогодення та світовий досвід [Текст] / О.Л. Малахова // Реформа фінансово-кредитної системи перехідної економіки України. – Луцьк, 1998. – С. 286-288.
20. Довгань, Ж.М. Систематизація наукових поглядів на сутність фінансової стійкості банків [Текст] / Ж.М. Довгань // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. пр. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2011. – Вип. 32. – С.100-106.
21. Глущенко, В.В. Анализ и регулирование деятельности коммерческого банка [Текст] / В.В. Глущенко, Н.А. Кизим, Чанг Хонгвен. – Х.: АО “Бизнес Информ”, 2000. – 75 с.
22. Головка, О.Г. Фінансова стабільність розвитку банків [Текст] : дис. на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 “Гроші, фінанси і кредит” / Головка Олена Григорівна. – ДВНЗ “Українська академія банківської справи” НБУ. –Суми, 2010. –231 с.
23. Глосарій банківської термінології [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Національного банку України / – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123698.
24. Зверяков, М. І. Управління фінансовою стійкістю банків [Текст]: Підручник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 520 с.
25. Роуз, Питер С. Банковский менеджмент. Предоставление финансовых услуг [Текст] / Питер С. Роуз . – Пер. с англ, со 2-го изд. – М.: Дело, 1997. – 768 с.
26. Ямкова, Ю.А. Сутність фінансової стійкості комерційного банку [Текст] / Ю.А. Ямкова, К.В. Павлюк // Наука й економіка. –2011. – №2(22). – С. 52-59.
27. Левицький, В.В. Управління фінансовою стійкістю комерційного банку / В.В. Левицький // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки». Збірник. – Чернігів: ЧДТУ, 2011. – № 2 (50) [Електронний ресурс] - Режим доступу:

http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vcndtu/2011_50/36.htm.

28. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 07.12.2000 № 2121-III. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
29. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 20.05.1999 № 679-XIV. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
30. Калашников, А.А. Понятие и факторы финансовой устойчивости коммерческого банка [Текст] / А.А. Калашников, Э.У. Суюнчев // Вісник Донецького університету, сер. В: Економіка і право, спецвип. – 2011. – Т. 1. – С. 317-322.129
31. Шіллер, Р.І. Фінансова стійкість комерційного та шляхи її зміцнення [Текст] / Р.І. Шіллер. – К.: Наук, думка, 1998. – 158 с.
32. Квасницька, Р.С. Систематизація чинників впливу на фінансову стійкість комерційних банків / Р.С. Квасницька, К.І. Квасницька [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://intkonf.org/randidat-ekonomichnih-nauk-kvasnitska-rs-kvasmiska-ki-sistematizatsiya-chmmkiv-vpHvu-na-fmansovu-stiykist-komertsymh-bankiv>.
33. Коваленко, В. В. Обеспечение финансовой устойчивости банков: теоретические и практические аспекты [Текст]: монографія / В. В. Коваленко, Ю. А. Гаркуша. – Германия: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2017. – 113 с.
34. Савченко, Т.Г. Звітність банку [Текст]: конспект лекцій / укладач Т. Г. Савченко. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 122 с.
35. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: інструкція, затверджена Постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>.

36. Показатели финансовой устойчивости. Руководство по составлению. – Вашингтон, округ Колумбия, США: Международный Валютный Фонд. – 2007. – 326 с.
37. Modifications to the Current List of Financial soundness indicators. Background paper / International Monetary Fund. – November, 2013. – 47 p.
38. Значення економічних нормативів в цілому по банківській системі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/Publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593.
39. Економічні нормативи та ліміти відкритої валютної позиції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593.
40. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України [Електронний ресурс]: Постанова Правління Національного банку України від 08.06.2015 № 361. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-16>.
41. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: Рішення Правління Національного банку України від 15 грудня 2017 року N 803-рш. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-shvalennja-metodiki-rozrahunku-ekonomichnih-normativiv-r-doc329381.html>.
42. Статистика індикаторів фінансової стійкості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44575.
43. Доходи та витрати банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593.
44. Роль банків у забезпеченні сталого розвитку реального сектору економіки України [Текст]: монографія / За ред. В.В. Коваленко. – Одеса, ОНЕУ, 2016. – 244 с.

45. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593.
46. Згруповані балансові залишки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593.
47. Д'яконова І.І. Теоретико-методологічні основи функціонування банківської системи України : монографія / І.І. Д'яконова. – Суми : Університетська книга, 2007. – 400 с.
48. Собацький С. Банківська система України після вступу до СОТ / С. Собацький. – Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/955671.html>.
49. Commercial Bank Examination. Manual / Division of Banking Supervision and Regulation. Board of Governors of the Federal Reserve System. – Washington, 1994.– 1878 p.
50. Rating System For International Examinations / Board of Governors of The Federal Reserve System. - Washington, 1990 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov/boarddocs/srletters/1990/sr9021.htm>.
51. Off-Site Analysis Framework of Austrian Banking Supervision / The Oesterreichische Nationalbank in cooperation with the Financial Market Authority. – Vienna, 2005. – 64 p.
52. Методичні рекомендації щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України» [Електронний ресурс] Постанова Правління Національного банку України №460 від 06.08.2009 р. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0460500-09>.
53. Top 1000 World Banks ranking [Electronic resource]. – The Banker. Global Financial Intelligence Since. – Access mode: <http://www.thebanker.com/Top-1000>.

54. Kovalenko, V. Central bank crisis measures to overcome the financial crisis / V. Kovalenko [Text] // The economic discourse. International scientific journal. – 2017. – Issue 1. – P. 136-144.
55. Науменкова С. Базель I, II, III: розвиток підходів для зміцнення регуляторної основи [Текст] / С. Науменкова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2016. – №12(177). – С. 39-48.
56. Шпачук В. В. «Базель III»: етапи впровадження та методика оцінки [Текст] / В. В. Шпачук // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2012. – № 5. – С. 1-3.
57. Малыгина С. Новые стандарты Базель III – перспективы внедрения [Текст] / С. Малыгина // Банкаўскі веснік. – 2011. – №9. – С. 9-14.
58. Усоскин В. М. Базель III: влияние на экономический рост (обзор эмпирических исследований) [Текст] / В. М. Усоскин, В. Ю. Белоусова, М. В. Клинцева // Деньги и кредит. – 2013. – №9. – С. 32-38.
59. Міщенко В., Незнамова А. Базель III: нові підходи до регулювання банківського сектору [Текст] / В. Міщенко, А. Незнамова // Вісник Національного банку України. – 2011. – №1(179). – С. 4-9.
60. Зверяков М.І. Банківський капітал: вимоги Базеля III [Текст] / М.І. Зверяков, В.В. Коваленко // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 13-23.
61. Зверяков М. І. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія / М.І. Зверяков, О.М. Зверяков. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 418 с.
62. Зверяков М.І. Управління фінансовою стійкістю банків / М.І. Зверяков, В.В. Коваленко, О.С. Сергеева. – Одеса: Видавництво «Атлант», - 2014. – 485 с.
63. Хоружий, Д. Сучасні тенденції впровадження положень Базеля III [Текст] / Хоружий Д. // Вісник Національного банку України. – 2015. – №4. – С. 60-65.
64. Управління ризиками банків [Текст] : Монографія у 2 томах. Т. 1: Управління ризиками базових банківських операцій / [А. О. Єпіфанов, Т. А. Васильєва, С. М. Козьменко та ін.] / за ред. д-ра екон. наук, проф. А. О. Єпіфанова і д-

ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2012. – 283 с.

65. Методичні вказівки з інспектування банків "Система оцінки ризиків"[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0104500-04/para074#o74>– Назва з екрану.
66. Ониськів, Л.М. Актуальні проблеми оцінки кредитного ризику банку: нові вимоги та вплив на кредитування [Текст] / Л.М. Ониськів // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – №15. –С. 543- 547.
67. Стрільчук, Л. В. Проблеми та перспективи інноваційного розвитку [Текст] / Л. В. Стрільчук // Корпоративні фінанси: проблеми та перспективи інноваційного розвитку : Зб. матеріалів І Всеукр. Наук.-практ. конференції. — К. : КНЕУ, 2016. —С. 198-200.
68. Лойко, В. В. Банківська система України: стан та перспективи розвитку [Текст] / В. В. Лойко, В. В. Павленко // Ефективна економіка. – 2015. – №9. – С. 8.